

Geachte voorzitter, geachte raadsleden, geachte burgemeester

Ja, er is steeds meer in het nieuws over windturbines in Nederland. Hoewel tragisch voor de mensen waar het in deze berichten over gaat, is het toch goed dat er meer beweging komt.

U ziet een bericht over Frans Huurman uit Biddinghuizen, die op 850 meter afstand woont van een lijnopstelling windturbines van windpark Blauw en Groen in Flevoland. Daar staan de zogenaamde referentie turbines van ca 240 meter hoogte die de provincie in deze OER ook in gedachte heeft.

In dit artikel vertelt Frans hoe hij slecht slaapt van een laag-frequente bromtoon, net als meerdere dorpsgenoten. Jarenlang werden deze klachten niet serieus genomen omdat de windparken aan alle normen voldoen. De plaatselijke huisarts Paul Kemps bevestigt het beeld dat veel mensen gezondheidsklachten krijgen. Nu lijkt onafhankelijk onderzoek de nachtelijke geluidshinder te bevestigen.

Ook de inwoners van Meeden met veel overlast van windpark langs de N33 kregen erkenning, de rechter heeft de gemeente opgedragen beter invulling te geven aan hun zorgplicht. Barteld Jan Bosma uit Meeden wordt vaak om 2.00 wakker en slaapt dan pas 06.00 weer in. Hij beschrijft ook dat in het dorp de inwoners lijnrecht tegenover de boeren in de omgeving kwamen te staan, die grond hebben verpacht aan de exploitanten van het windpark.

Met deze bijdrage wil ik u meenemen in essentiële informatie die u zal helpen om windturbines volledig uit uw omgevingsvisie te schrappen.

Allereerst een systematic review uit 2023, dat wil zeggen een literatuur onderzoek van alle bekende publicaties over

slaapverstoring door windturbines. U ziet hier dat op 500 meter afstand er bij 70% ernstige geluidshinder wordt gerapporteerd. Let wel, in de OER is gerekend met 460 meter afstand.

De WHO stelt dat maar 10% van omwonenden ernstige geluidshinder mag ervaren, en 3% ernstige slaapverstoring door industriële installaties.

Ik ben medisch specialist en ken uit de dagelijkse praktijk de gevolgen van slaapgebrek. Als reumatoloog zie ik dagelijks mensen die door allerhande (externe) factoren kampen met slaapstoornis en volgens chronisch pijnklachten, concentratie stoornissen, stemmingsklachten arbeidsongeschiktheid en een hoog zorggebruik. Vanuit medische literatuur weten we dat bij mensen met langdurige slaapproblemen en geluidshinder meer ziekten voorkomen zoals o.a. hoge bloeddruk, overgewicht, angst en gedragsproblemen verminderde leerprestaties bij kinderen.

Hoe kan het dit? Waarom is er zo'n verschil tussen de papieren werkelijkheid van ambtenaren en de dagelijkse ellende waar omwonenden in terecht komen?

Hiervoor heb ik het **oude** geluidsmodel dat wordt voorgeschoteld door instanties afgezet tegen **nieuwere** inzichten. Met de enorme toename van capaciteit en hoogte van de windturbines is duidelijk dat niet alleen geluidsproductie maar **juist** ook de overdracht belangrijk is. Geluid is niet simpel een steen in een vijver met golven die zich gelijkmatig voortbewegen. Geluidsoverdracht wordt beïnvloed door de atmosfeer, de dag-nachtritmes, de wind en buigt af. Zo ontstaan er focus zones. Ook over de grote impact van laagfrequent geluid is steeds meer bekend.

De nieuwste inzichten komen van prof Mattson, waar u ook een referentie van ziet. Vers van de pers een geluidsmodel dat ons veel meer duidelijkheid gaat geven over de discrepantie tussen papieren werkelijkheid en schade aan leefomgeving/gezondheid. Een game changer. Ik moedig u aan om de link naar zijn website te openen. U vindt een model waarmee je de directe geluidsoverdracht ziet en de variabelen die deze beïnvloeden. Je kan bijvoorbeeld de windrichting aanpassen.

Stel u hierbij Langeraar voor, en u zult zich realiseren dat met een lijnopstelling langs de N207 en de gebruikelijke windrichting dat ook dit dorp vol getroffen gaat worden. Uw zorgplicht is er, ook voor uw eigen inwoners. **Gezondheid is een kernvereiste van de Omgevingswet.** Het mag dus niet doorgeschoven worden. Artikel 1.3 en 2.1 van de Omgevingswet verplichten dat gezondheid NU wordt meegewogen

Daarom mijn slot conclusies en de aanbevelingen die uit de grond van mijn hart komen. Blijf weg uit het wespennest van wind turbines! Neem uw verantwoordelijkheid!

Anne Schouffoer

Inwoner van Langeraar